

**PLAN WARSZTATÓW HISTORYCZNO – KULTUROWYCH NA UKRAINIE
REALIZOWANY W RAMACH POLSKO – UKRAIŃSKIEJ WYMIANY MŁODZIEŻY WE
WPÓŁPRACY Z NARODOWYM CENTRUM KULTURY W WARSZAWIE I SZKOŁĄ NR13
W KAMIĘNCU PODOLSKIM**

Dzień 1 – Rankiem przyjeżdżamy do **LWOWA**. Po śniadaniu - wyjście na Kopiec Unii Lubelskiej. Zapoznanie się z historią miasta: Wysoki Zamek, Katedra Łacińska, Wołoska i Ormiańska, Cerkiew św. Jura, Aleja Swobody, Opera Lwowska). Historia i bliższe poznanie Cmentarza Łyczakowskiego i kwatery Orląt Lwowskich. Uniwersytet i Politechnika. Kościoły śródmieścia. 15:00 – obiad w parku wodnym W godzinach wieczornych przejazd do Żydaczowa na nocleg.

Dzień 2 – Po wczesnym śniadaniu przejazd do **Kamiénca Podolskiego**. Po drodze poznanie historii regionu: **Rohatyń** (Cerkiew Narodzenia NMP, kościół św. Mikołaja i św. Anny, drewniana Cerkiew św. Ducha z 1595r. wraz ze starym cmentarzem), **Brzeżany**, **Buczacz** (ruiny zamku buczackiego, barokowy ratusz z 1751 r., rynek kościół Wniebowzięcia z XVIII w.), Przejazd do **Jazłowca** (ruiny zamku, pałac Poniatowskich – obecnie klasztor Sióstr Niepokalanek, ruiny kościoła Wniebowzięcia NMP). Przejazd do **Krzemieńca** – (przez Tarnopol) **miasta Juliusza Słowackiego**. Poznanie historii miasta - ruiny zamku. Liceum Krzemienieckie klasztor Jezuitów. Góra Królowej Bony. W godzinach wieczornych przyjazd do Kamiénca Podolskiego na obiadokolację i nocleg (Pensjonat u Sióstr Urszulanek) ul. Franciszkańska 6, **tel. 0038 0988452693** (s. Natalia).

Dzień 3 – Po śniadaniu przejazd do miejscowego **ogrodu fauny i flory „małe zoo”** O godz.11:00 - spotkanie z uczniami i nauczycielami Zespołu Szkół nr13 w Kamiénku Podolskim. **Dzień Polski** - prezentacja kraju, regionu oraz własnej miejscowości (aspekt historyczno - geograficzny i kulturowy). Po południu zjemy obiad w szkole nr 13. Po nim weźmiemy udział w obchodach **Dnia Nauczyciela** (Dom Kultury, władze miasta). Po nim udamy się na obiadokolację. Po niej młodzież PL i UA weźmie udział w wieczorku integracyjnym.

Dzień 4 – Po śniadaniu przejście do centrum miasta Kamieniec Podolski – tam poznanie jego historii i kultury m.in. (**Ratusz Ormiański, Muzeum miasta, Kościół Rzymsko – Katolicki** oraz inne. Po południu zjemy lunch i udamy się na spotkanie z władzami miasta Kamieniec. W razie problemów (są obchody dni miasta) pojedziemy wraz z młodzieżą ukraińska do Ustia – tam weźmiemy udział w rejsie po Dniestrze (2 godziny). Wrócimy późnym popołudniem. Na terenie pensjonatu odbędą się w grupach warsztaty historyczne. Po nich zjemy obiadokolację i udamy się na nocleg.

Dzień 5 – Po śniadaniu przejście w kierunku twierdzy Kamieniec Podolski. Poznamy bogatą historię oręża polskiego oraz inne ciekawostki o charakterze kulturowym. Około południa młodzież ukraińska zaprasza młodzież polską do swoich rodzin. Tam zostanie zapoznana z lokalną kulturą (tradycje i zwyczaje panujące w rodzinach). Wczesnym wieczorem młodzieży obu państw weźmie udział w **V Międzynarodowym wojskowo - historycznym festiwalu „Terra Heroica - 2009”**. Wieczorem fajerwerki – podsumowanie festiwalu historycznego (święta miasta Kamieniec Podolski). Odbędą się również warsztaty historyczno kulturowe z wykorzystaniem zdobytych informacji. Około 21:00 młodzież uda się na obiadokolację i nocleg.

Dzień 6 – Po śniadaniu młodzież polska wspólnie z młodzieżą z Ukrainy pojedą do rezerwatu fauny i flory w **Bakocie**. Tam obie grupy poznają historię wykutego w skale wapiennej Monasteru - Klasztoru z XI w. Będą mogli podziwiać nowoutworzony zalew – w tym otaczającą faunę i florę. Następnie przejdziemy nad rzekę Dniestr. Tam zobaczymy Sowi Jar (Jamę faunę i florę **Przyrodniczego Parku Podolskich Gór „Towtry”**, (Kitaj Gorod Judaist). W godzinach popołudniowych wszyscy udadzą się na tradycyjny ukraiński obiad do gospodarstwa agroturystycznego w **Surżęcy** Do Szkoły Nr13 wrócimy późnym popołudniem. Tam odbędą się **warsztaty językowe PL-UA**: (wspólna inscenizacja, gry i zabawy językowe), w których uczniowie z ukraińskiej szkoły posługują się tekstem polskim, zaś uczniowie z polski ukraińskim. Wieczorem grupa polska wraca do pensjonatu w Kamieńcu na obiadokolację. Po niej nastąpi ewaluacja (polska młodzież wypełnia kartę pracy z pobytu u rodzin oraz odbytych warsztatów).

Dzień 7 – Po śniadaniu wspólnie z młodzieżą z UA poznajemy historię zamku i twierdzy w **Skale Podolskiej XV w.**, **Skińskich Kurhanów** wraz z zamkiem XV-XVIII w., historię XVIII w. kościoła katolickiego, **Krzywcze** i zamek XV-XVIII w., **Skalna Pieczara, Mielnica Podolska**, „**trojański wał**” II w. p.n.e. Poznajemy tajniki umocnień obronnych w **Okopach Świętej Trójcy** jak wały ziemne, Bramę Lwowską, Bramę Kamieniecką, ruiny kościoła św. Trójcy). **Żwaniec** - Twierdza XV-XVIII w. oraz kompleks obronny „**Linia Stalina**”. Wieczorem udamy się na uroczystą obiadokolację w restauracji „Ciumacki Szlak”. Po przyjeździe do Kamieńca Podolskiego odbędą się dla grupy polskiej warsztaty historyczno kulturowe z wykorzystaniem zdobytych informacji.

Dzień 8 – Po śniadaniu nastąpi przejazd młodzieży PL i UA do **Chocimia**. Tam poznamy historię twierdzy oraz zobaczymy cerkiew św. Jerzego. Następnie udamy się do **Czerniowic** gdzie zapoznamy się z historią lokalną, kulturą i językiem w **Muzeum Narodowym UA**. Ponadto będziemy mieli okazję poznać architekturę **Bukowiny**, bliższej historii i zabytków **Cerkwi Prawosławnej oraz Ormiańskiej**. Zobaczymy też **Miejski Ratusz, Teatr**. Po lunchu udamy się do rezydencji **prawosławnych metropolitów**, następnie złożymy wizytę na **Uniwersytecie w Kamieńcu Podolskim**. Na koniec poznamy zakątki „Nowego Miasta „Bieriozki”. Po obiadokolacji odbędą się dla grupy polskiej warsztaty historyczno –kulturowe, której celem będzie dokończenie strony internetowej: <http://gimnazjum.konto.pl/ua/>, na której zarówno w języku polskim jak i ukraińskim znajdują się poznane przez młodzież polską zabytki kultury materialnej i duchowej obu narodów, ciekawe linki oraz refleksje i opinie uczniów.

Dzień 9 – Po wczesnym śniadaniu pożegnamy partnera ZS nr 13 w Kamieńcu Podolskim. I udamy się w kierunku Żydaczowa (podczas jazdy oglądamy DVD, JPG z prezentacjami miejsc, które poznaliśmy w trakcie projektu). W Żydaczowie mamy kolację oraz nocleg. Rankiem następnego dnia udajemy się w drogę powrotną do Polski.